

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121208981
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121208981.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava - Petržalka, 851 02, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: C. Y., T.. XX.XX.XXXX, U. H. C., XXX XX, o zaplatenie 234,85 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp/155/2021-79 zo dňa 06.04.2022, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) vo výroku I. zamietol žalobu a vo výroku II. nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov konania.

2. Citoval ustanovenie § 7 ods. 1 až 17, § 9 ods. 2, § 11 ods. 2 a § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj ako „ZoSÚ“), § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“).

3. V odôvodnení uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola dňa 24.08.2016 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere v predmete poskytnutia bezúčelového revolvingového úveru s uvedením výšky rámca, ročnej úrokovej sadzby, výšky mesačnej splátky, RPMN, výšky odplaty, priemerné hodnoty RPMN, celkovej čiastky, termínov splatnosti splátok vrátane predpokladov použitých na výpočet RPMN. Zákonnou podmienkou platného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru postupom podľa § 565 Občianskeho zákonníka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere je splnenie povinnosti predpokladanej ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že súdu zo strany žalobcu bolo doručené iba podanie, ktorým jeho právny predchodca realizoval svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka (výzva zo dňa 26.10.2018). Avšak nebolo doručené písomné podanie preukazujúce, že žalobca pred uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka realizoval postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Keďže si právny predchodca žalobcu nesplnil svoju zákonnú povinnosť predpokladanú ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, potom nemohol platne vyhlásiť predčasnú splatnosť predmetného úveru uzatvoreného na dobu neurčitú (§ 2 hlavy 7 úverových podmienok) postupom podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Ďalej súd prvej inštancie dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu pri posúdení bonity žalovanej nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Je nepochybné, že žalovaná v čase poskytnutia úveru dosahovala výšku dôchodku v sume 304 eur, pričom právny predchodca pri posúdení jej bonity vychádzal zo životného minima v sume 80 eur a nákladov na domácnosť v sume 70 eur, čo je v

rozpore so zákonnou úpravou výšky životného minima na dospelého jedinca platnou ku dňu poskytnutia úveru, ktorá bola v sume 198,17 eur. Pokiaľ by právny predchodca žalobcu postupoval s odbornou starostlivosťou, potom by zistil, že pri výške dôchodku 304 eur, výške životného minima 198,17 eur a sume celkových záväzkov žalovanej ku dňu poskytnutia úveru v celkovej výške 117 eur mesačne, táto nie je schopná splácať ďalší úver v sume schválenej výšky 20 eur. Na základe uvedených skutočností potom konštatoval, že právny predchodca žalobcu porušil svoju povinnosť odbornej starostlivosti predpokladanú ust. § 7 ZoSÚ a preto nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť v súlade s ust. § 11 ods. 2 veta 1 ZoSÚ. Keďže žalobca nepreukázal splnenie zákonnej podmienky platného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zo strany jeho právneho predchodcu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a súčasne pre porušenie odbornej starostlivosti v zmysle ustanovenia § 7 ZoSÚ, nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť. Potom zo strany žalobcu nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky platného postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 17 ods. 1 písm. b) ZoSÚ. Pokiaľ právny predchodca žalobcu pred postúpením pohľadávky predmetný úverový vzťah neukončil platne, potom žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom konania a bez platného postúpenia záväzku nie je na strane žalobcu ani dostatok aktívnej vecnej legitímácie. Na základe uvedeného žalobu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznal. Žalobca bol v konaní neúspešný a úspešnej žalovanej trovy konania nevznikli.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Žalobca zastáva názor, že ustanovenie § 297 CSP je potrebné vykladať tak, že ak žalovaná nespochybnila tvrdenia žalobcu a rovnako podľa názoru súdu sú tieto tvrdenia preukázané, tzn. skutkové tvrdenia neboli sporné, potom súd v zmysle ust. § 297 písm. b) CSP žalobe vyhovie bez nariadenia pojednávania. Avšak v prípade, ak skutkové tvrdenia sú sporné, resp. súd nemá určité skutočnosti za preukázané, potom nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) CSP, t.j. bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie súdu je teda podľa názoru žalobcu nesprávne, resp. vychádza z nesprávneho procesného postupu. Je zrejmé, že súd nie je povinný žalobcu vyzývať na doplnenie dokazovania, avšak zároveň treba rešpektovať zákonné ustanovenia a nie je možné vo veci rozhodnúť a žalobu zamietnuť bez toho, aby súd nenariadil vo veci pojednávanie, na ktorom je možné doplniť dokazovanie zo strany oboch strán sporu. Žalobca je toho názoru, že v danom konaní súd nevyslovil svoje predbežné právne posúdenie veci, neprezentoval pred stranami žiadnu skutočnosť ako spornú, čím nevytvoril zákonný priestor na doplnenie dôkazov. Na základe toho súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Namietal, že v prejednávanej príhode nebolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté plnenie v splátkach, v dôsledku čoho na vec ani nemožno aplikovať ust. § 565 OZ, resp. ust. § 53 ods. 9 OZ. V Zmluve absentovala medzi pôvodným veriteľom a žalovaným dohoda o plnení v splátkach na dobu určitú. V uvedenom prípade bol medzi zmluvnými stranami dojednaný revolvingový úver vo forme kreditnej karty - a nie klasický splátkový úver. Ide o úver, ktorý umožňuje klientovi čerpať poskytnuté zdroje opakovane, bez nutnosti žiadať o povolenie čerpania banku. Právny predchodca žalobcu vyzval písomným podaním zo dňa 26.10.2018 s označením ako „Výzva k splateniu celého úveru“ žalovanú na zaplatenie dlhu, ktorý ku dňu vyhotovenia uvedeného podania predstavoval sumu vo výške 575,68 eura a vyzval ju tak v súlade s ust. § 563 OZ k úhrade dlhu vzniknutého zo Zmluvy.

6. Ďalej namietal, že v súdenom prípade bola bonita žalovanej zo strany právneho predchodcu žalobcu dostatočne skúmaná, o čom žalobca predložil v konaní aj dôkaz a to podaním zo dňa 24.11.2021. V súdenom prípade nedošlo v zmysle ust. 565 OZ k uplatneniu práva na vyhlásenie splatnosti všetkých splátok úveru jednorazovo - a to najmä v dôsledku skutočnosti, že splátky neboli v prejednávanej príhode dojednané. V predmetnom prípade právny predchodca žalobcu požiadal žalovanú o splatenie úveru v zmysle ust. § 563 OZ, kedy je zákonná sankcia nemožnosti žiadať jednorazové splatenie úveru pri hrubom porušení povinnosti veriteľa skúmať pred poskytnutím úveru bonitu spotrebiteľa vylúčená, nakoľko prijatím opačného výkladu by bolo nutné dospieť k záveru, že pri porušení povinnosti skúmať pred poskytnutím úveru bonitu (čo žalobca v tomto prípade nepripúšťa) v skutkovom prípade, kedy nebola dohodnutá splatnosť záväzku (resp. bola dohodnutá na výzvu veriteľa), by veriteľ nemohol požiadať o vrátenie dlhu nikdy, čo považuje žalobca za vylúčené. Má za to, že aj v tejto časti súd vec nesprávne právne posúdil, keď uzavrel, že právny predchodca žalobcu nekonal v súlade s ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, pričom na daný prípad opomenul aplikovať ust. § 563 OZ, v dôsledku čoho

dospel aj k nesprávnemu záveru ohľadom sankcie za porušenie tejto povinnosti (ktoré porušenie podľa názoru žalobcu nenastalo). Právny predchodca žalobcu vykonal skúmanie bonity žalovanej v registroch, v dôsledku čoho postupoval právny predchodca žalobcu v súlade so zákonom a s odbornou starostlivosťou preskúmal bonitu žalovanej. Na základe vyššie uvedeného žalobca preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov odvolania žalobcu v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, nesprávnym procesným postupom a nesprávnymi skutkovými zisteniami, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v plnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

9. Podľa § 177 ods. 1 a 2 CSP, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať a) ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2.000 eur, b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia, c) to ustanovuje tento zákon.

10. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

11. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že súd prvej inštancie na prejednanie veci nenariadil pojednávanie, ale došlo k verejnému vyhláseniu predmetného rozsudku dňa 06.04.2022, ktoré bolo vopred oznámené vyvesením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu prvej inštancie.

12. Ustanovenie § 297 CSP zakotvuje výnimku zo zásady ústnosti v spotrebiteľských sporoch a upravuje procesné situácie, v ktorých nie je potrebné nariadiť pojednávanie. Formulácia ust. § 297 písm. b) CSP korešponduje s § 177 ods. 2 písm. a) CSP, pričom ich spoločnými znakmi sú jednoduché právne posúdenie veci, nespornosť skutkových tvrdení strán a bagateľný cenový s rozdielnou výškou. Cieľom prvých dvoch znakov je, aby pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať v zásade v takých sporoch, kde nie je potrebné dokazovanie a nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejednávať argumenty strán, týkajúce sa právneho posúdenia veci.

13. Posúdiac predmetnú vec podľa vyššie citovaných procesných ustanovení odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby v predmetnom spotrebiteľskom spore nebolo nevyhnutné na prejednanie sporu nariadiť pojednávanie. Keďže žalovaná nevyužila možnosť vo veci sa vyjadriť, v dôsledku čoho skutkové tvrdenia žalobcu obsiahnuté v žalobe nerozporovala, je potrebné uzavrieť, že skutkové tvrdenia strán neboli sporné. Zároveň bola splnená i ďalšia podmienka, že išlo o otázky jednoduchého právneho posúdenia veci, keďže išlo len o plnenie z bežnej spotrebiteľskej zmluvy, včítane zákonných podmienok platného predčasného zosplatnenia úveru a posúdenia skúmania bonity žalovanej pri uzatieraní úverovej zmluvy, pričom nejde o posúdenie ojedinelé, ale hromadne sa opakujúce za obdobných zmluvných podmienok. To, že hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje zákonný limit 1.000 eur, keďže istina v danom prípade predstavuje sumu 234,85 eura, je úplne nesporné.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby súd prvej inštancie postupoval podľa procesného ust. § 297 písm. b) CSP a vo veci nenariadil pojednávanie, pričom realizoval verejné vyhlásenie rozsudku. Takýto postup súdu nemožno hodnotiť ako nesprávny, nedošlo ním k odňatiu procesných práv stranám, ani k porušeniu práva na spravodlivý proces. Táto odvolacia námietka žalobcu preto neobstojí.

15. Podľa § 181 ods. 1 a 2 CSP, po vyvolaní veci a úkonoch podľa § 180 žalobca prednesie podstatný obsah žaloby a vyjadrení podľa § 167. Žalovaný má právo vyjadriť sa k prednesu žalobcu. Strana môže odkázať na svoje písomné podanie. Po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

16. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú odvoláciu námietku žalobcu spočívajúcu v tvrdení, že súd prvej inštancie porušil ust. § 181 ods. 2 CSP tým, že stranám sporu neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že takúto povinnosť má súd v zmysle ust. § 181 ods. 2 CSP vykonať na prvom pojednávaní. V danom prípade súd prvej inštancie nenariadil pojednávanie, nakoľko mal splnené procesné podmienky na verejné vyhlásenie rozsudku podľa § 297 písm. b) CSP.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. uzatvorila so žalovanou dňa 24.08.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver Clubcard Kreditná karta Premium v predmete poskytnutia bezúčelového revolvingového úveru s uvedením výšky úverového rámca 500 eur, ročnej úrokovej sadzby 26,28 % / 11,88 %, výšky mesačnej splátky 4 % z dlžnej čiastky (min. 12 eur), RPMN 38,7 %, výšky odplaty 30,19 %, priemerné hodnoty RPMN 23,94 %, celkovej čiastky 590,74 eura, termínov splatnosti splátok 20. deň v mesiaci vrátane predpokladov použitých na výpočet RPMN. Žalobca nadobudol pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 14.07.2021 uzavretej s postupcom Home Credit Slovakia a.s.

18. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzavrel právny predchodca žalobcu, v právnom vzťahu založenom predmetnou zmluvou vystupujúci voči žalovanej ako právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje úvery a na druhej strane tohto zmluvného vzťahu je žalovaná ako fyzická osoba, ktorá čerpala finančné prostriedky na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Na základe uvedeného preto súd prvej inštancie správne predmetný právny vzťah charakterizoval ako vzťah spotrebiteľský (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Úverová zmluva bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a keďže ide o spotrebiteľský úver, aj podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

19. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

21. Je potrebné uviesť, že z obsahu ustanovení Občianskeho zákonníka (t.j. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka) je možné vyvodiť, že povinnosťou žalobcu ako veriteľa bolo upozorniť žalovanú ako dlžníka na možnosť zosplatenia záväzku pred tým, ako k zosplateniu dôjde. V prípade spotrebiteľských záväzkov ide o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatenia dlhu je riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi.

22. V danom spore oprávnenie žalobcu na predčasné zosplatenie úveru nevyplýva výslovne z formulára úverovej zmluvy, jediné, čo tento formulár na str. 2 - v časti „ZOZNAMUJEME VÁS ZVLÁŠŤ S TÝMITO USTANOVENIAMI ÚVEROVÝCH PODMIENOK“ uvádza je to, že v prípade porušenia

zmluvných povinností žalovanej musí táto celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatnenie úveru).

23. Účastníci tejto úverovej zmluvy si v úverových podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., pre Clubcard kreditnú kartu Premium platných od 01.10.2015, ktoré sú nedeliteľnou súčasťou zmluvy, dohodli v hlave 7 § 2 písm. a/ že v prípade, že sa dlžník oneskorí s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, musí celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatnenie úveru) a ako upozornenie na toto je aj osobitné oznámenie v zmluve.

24. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu, že v danom prípade nebolo dojednané plnenie v splátkach, ale dohodnutá štandardná splátka mala mať povahu opakujúceho sa plnenia v existujúcom záväzkovom vzťahu. Podľa odvolacieho súdu skutočnosť, že spotrebiteľská zmluva má povahu revolvingového úveru, ktorá bola uzavretá na dobu neurčitú, nič nemení na povahe a obsahu dohodnutého záväzku medzi predchodcom žalobcu a žalovanou splácať poskytnutý úver (na základe úverového rámca do výšky 500 eur) dohodnutými splátkami, ktorých výška bola dohodnutá sumou splátky vo výške 4 % z dlžnej čiastky. Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle podpísanej zmluvy o revolvingovom úvere bol poskytnutý žalovanej úverový rámec do výšky 500 eur, pričom aj v prípade opakovaného čerpania úveru bolo jeho splácanie dohodnuté vo forme splátok dohodnutým spôsobom.

25. Podľa odvolacieho súdu sa v danom prípade pri dohode o splátkach poskytnutého úveru nejedná, a to aj v prípade revolvingového úveru, o opakujúce sa plnenie, ale sa jedná o dohodu o splácaní dlhu vo forme splátok. Odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade je povinnosť úhrady splátok viazaná na existenciu dlhu, t.j. povinnosť žalovanej uhrádzať dlh dohodnutými splátkami vychádza zo základného predpokladu existencie dlhu. Odvolací súd sa nemôže stotožniť s tvrdením žalobcu, že v danom prípade sa jedná o opakujúce sa plnenie v právnom vzťahu dohodnutom na dobu neurčitú. Ako uviedol žalobca, pri opakujúcom sa plnení celková výška dlhu nie je vopred stanovená. Pri opakujúcom sa plnení zanikajú jednotlivé záväzky zodpovedajúce individuálnemu a opakujúcemu sa plneniu, ktoré však nemá charakter splátky celkového dlhu (Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol.: Občiansky zákonník II, Veľké komentáre, C. H. Beck 2015, str. 1986). Pri opakujúcom sa plnení ide predovšetkým o plnenie z titulu nájomného, dôchodku, vyživovacej povinnosti a pod. V danom prípade sa však o takúto povahu plnenia na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere nejedná. Aj keď bola zmluva o spotrebiteľskom úvere vo forme revolvingu dohodnutá na dobu neurčitú, avšak výška a spôsob úhrady dlhu závisel od čerpania finančných prostriedkov a ak žalovaná ako dlžník využila právo povoleného čerpania do výšky 500 eur, potom takto vzniknutý dlh sa zaviazala uhrádzať v splátkach. Nejedná sa preto o opakujúce sa plnenie, ktoré by bolo nezávislé na celkovej výške dlhu, ale naopak, spôsob a forma splácania dohodnutými splátkami je výhradne viazaná na výšku dlhu a existujúci dlh sa žalovaná zaviazala uhrádzať vo forme splátok (štandardné, resp. povinné splátky splatné k 20. dňu v mesiaci). Tomuto záveru zodpovedá aj ustanovenie hlavy 7 § 2 písm. a/ úverových zmluvných podmienok, kde samotné všeobecné podmienky právneho predchodcu žalobcu predpokladajú ako dôsledok neplnenia včasného a riadneho uhrádzania splátok zosplatnenie úveru, a to explicitne za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 OZ. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoCsp/19/2022 zo dňa 30.06.2022)

26. Odvolací súd preto nesúhlasil s názorom žalobcu, že dohoda medzi predchodcom žalobcu a žalovanou nebola o plnení dlhu v splátkach. Naopak, z obsahu zmluvy a dohodnutých práv a povinností vyplýva povinnosť žalovanej plniť vzniknutý dlh (čerpaním povoleného úverového rámca) v splátkach, pričom v prípade nesplnenia povinnosti úhrady dlhu v splátkach, mohol predchodca žalobcu privodiť zosplatnenie celého dlhu len zákonom predpokladaným spôsobom, ktorým je v prípade spotrebiteľských vzťahov postup podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ, ktorý bol priamo dohodnutý v hlave 7 § 2 písm. a/ úverových zmluvných podmienok.

27. Z dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že zo strany žalobcu bolo doručené iba podanie, ktorým jeho právny predchodca realizoval svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka (výzva zo dňa 26.10.2018), nie však doručené písomné podanie preukazujúce, že došlo pred uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka k realizácii postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že zo strany žalobcu nedošlo k uneseniu dôkazného bremena ohľadne splnenia zákonnej povinnosti predpokladanej ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a preto potom nemohol platne vyhlásiť predčasnú splatnosť

predmetného úveru uzatvoreného na dobu neurčitú (§ 2 hlavy 7 úverových podmienok) postupom podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

28. Súd prvej inštancie sa v ďalšom zaoberal skúmaním posudzovania bonity žalovanej pred uzavretím úverovej zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu. Dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu nepostupoval s odbornou starostlivosťou, tak ako mu to ukladá zákon.

29. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

30. Podľa § 11 ods. 2 prvá veta ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

31. Vzhľadom na rozhodnutia Súdneho dvora vo veciach sp. zn. C-565/12 z 27.03.2014, C - 449/13 zo dňa 18.12.2014 a C - 679/18 zo dňa 05.03.2020, na nároky, ktoré na dodávateľa kladie únné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Správne preto konštatoval súd prvej inštancie, že bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že jeho právny predchodca požiadal žalovanú o splatenie úveru v zmysle ust. § 563 OZ, kedy je zákonná sankcia nemožnosti žiadať jednorazové splatenie úveru pri hrubom porušení povinnosti veriteľa skúmať pred poskytnutím úveru bonitu spotrebiteľa vylúčená, odvolací súd poukazuje na body 21. až 25. odôvodnenia tohto rozsudku, v ktorých odvolací súd dospel k záveru o splátkovom charaktere úveru poskytnutého na základe predmetnej zmluvy revolvingovom úvere.

32. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol súdom prvej inštancie vyzvaný na doloženie dokladov týkajúcich sa splnenia povinnosti jeho právneho predchodcu podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ s poukazom na ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ. Na uvedenú výzvu reagoval žalobca vyjadrením zo dňa 24.11.2021, ku ktorému priložil dokumentáciu k preverovaniu schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ. Predložená dokumentácia zahrňovala písomnú listinu obsahujúcu odpovede z externých registrov MVSR, NRKI a SOLUS (č.l. 58 spisu), podľa ktorých príjem žalovanej zo žiadosti je 304 eur, príjem partnera zo žiadosti 0 eur, životné minimum dospelých členov domácnosti 80 eur, celkové mesačné náklady domácnosti na bývanie 70 eur, splátky iným spoločnostiam zo žiadosti 0 eur, splátky v HC 117 eur, výška splátky schváleného úveru 20 eur a ostatne MLS 17 eur. Taktiež žalobca predložil úverovú správu o úveroch žalovanej (čl. 59 až 61 spisu), podľa ktorej mala žalovaná v čase pred uzatvorením zmluvy o revolvingovom úvere 1 existujúci úverový vzťah s mesačnou splátkou úveru 117 eur.

33. Správne zobral do úvahy súd prvej inštancie tú skutočnosť, že veriteľ v zmysle ustanovení § 7 a § 11 ZoSÚ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky. Pri posúdení úverovej schopnosti je povinnosťou veriteľa klásť dôraz na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či mu zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. To však nebol prejednáváný prípad, ako zistil súd prvej inštancie. Právny predchodca žalobcu zistil príjem žalovanej vo výške 304 eur, i keď iba z jej žiadosti, a súčasne si ho neoveril. Taktiež zistil zo žiadosti náklady jej domácnosti na bývanie vo výške 70 eur. Podstatnou skutočnosťou je však to, že pri zohľadnení skutočnej výšky životného minima 198,09 eura v čase uzavretia zmluvy, a nie sumy 80 eur ako kritéria, z ktorého vychádzal právny predchodca žalobcu, a ktoré zohľadňoval pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver, a pri splácaní skoršieho úveru mesačnou splátkou 117 eur,

by žalovaná bola schopná splácať úver v schválenej výške mesačnej splátky 20 eur len s veľkými problémami a obmedzeniami, čo by mohlo viesť k ďalšiemu potencionálnemu zaúverovaniu dlžníka. Preto sa odvolací súd stotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že právny predchodca žalobcu pochybil pri posúdení úverovej schopnosti žalovanej s následkami čo do straty oprávnenia vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru podľa § 11 ods. 2 prvá veta ZoSÚ.

34. Z jednotlivých bodov rozsudku súdneho dvora (prvá komora) zo 6. júna 2019 vo veci C-58/18, Michel Schyns proti Belfius Banque SA, vyplýva:

Ako to bolo pripomenuté v bode 29 tohto rozsudku, aj keď smernicou 2008/48 sa harmonizujú len určité aspekty pravidiel členských štátov v oblasti zmlúv o spotrebiteľskom úvere, z odôvodnenia 44 tejto smernice vyplýva, že členské štáty s cieľom zabezpečiť transparentnosť a stabilitu trhu a v očakávaní ešte širšej harmonizácie musia dbať na to, aby zaviedli vhodné regulačné alebo kontrolné opatrenia, uplatniteľné na veriteľov.

Spájať tak povinnosť veriteľa overiť úverovú bonitu spotrebiteľa s právnym dôsledkom, pokiaľ ide o správanie, ktoré má veriteľ prijať v prípade negatívneho posúdenia, nie je v rozpore s cieľom článku 8 ods. 1 smernice 2008/48. V odôvodnení 26 tejto smernice sa totiž pripomína cieľ spočívajúci v posilnení zodpovednosti veriteľov a v ich odradení od toho, aby úvery poskytovali nezodpovedne.

Navyše smernica 2014/17 prijatá, ako to pripomína jej odôvodnenie 3, v oblasti spotrebiteľských úverov týkajúcich sa nehnuteľností v nadväznosti na medzinárodnú finančnú krízu, ktorá preukázala, že nezodpovedné správanie účastníkov trhu môže podkopať základy finančného systému, aj keď sa neuplatňuje *rationae temporis* a *materiae*, preukazuje vôľu normotvorcu Únie posilniť zodpovednosť veriteľov tým, že vo svojom článku 18 ods. 5 písm. a) stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby „veriteľ poskytol úver spotrebiteľovi len vtedy, keď výsledok posúdenia úverovej bonity naznačuje, že je pravdepodobné, že povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere budú splnené spôsobom, ktorý sa podľa danej zmluvy vyžaduje“.

Povinnosť veriteľa stanovená vnútroštátnymi právnymi predpismi zdržať sa uzavretia zmluvy o úvere v prípade, keď sa nemôže odôvodnene domnievať, že spotrebiteľ bude schopný vzhľadom na svoju finančnú a osobnú situáciu splatiť úver v súlade so zmluvou, teda nie je takej povahy, aby narušila cieľ článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 alebo spochybnila principiálnu zodpovednosť spotrebiteľa dbať o svoje vlastné záujmy.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 5 ods. 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorou sa veriteľom alebo sprostredkovateľom úveru ukladá povinnosť, aby v rámci zmlúv o úvere, ktoré zvyčajne ponúkajú, vyhľadali najvhodnejší druh a najvhodnejšiu výšku úveru vzhľadom na finančnú situáciu spotrebiteľa v čase uzavretia zmluvy a účel úveru.

Článok 5 ods. 6 a článok 8 ods. 1 smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorou sa veriteľovi ukladá povinnosť zdržať sa uzavretia zmluvy o úvere, ak sa po preskúmaní úverovej bonity spotrebiteľa nemôže odôvodnene domnievať, že spotrebiteľ bude schopný plniť si povinnosti vyplývajúce z plánovanej zmluvy.

35. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu sa po tomto objasnení veci nemohol odôvodnene domnievať, že žalovaná ako spotrebiteľ bude schopná plniť si povinnosti vyplývajúce z plánovanej zmluvy a pre nezvládnutý proces skúmania schopnosti splácať revolvingový úver zo strany právneho predchodcu žalobcu je rozhodnutie vecne správne.

36. Pokiaľ žalobca potrebné zistenia v konaní odvodzoval od jeho nerozporovaného tvrdenia na základe ustanovenia § 151 ods. 1 CSP, takýto postup v spotrebiteľských sporoch (§ 290 - § 306 CSP) nepovažuje odvolací súd za náležitý v prípade, že súd požaduje skutočné preukázanie žalobcom

tvrdenej skutočnosti. Súd prvej inštancie požadoval relevantný dôkaz o skúmaní bonity žalovanej pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, ktorý mohol vykonať aj bez návrhu. Uvedený postup súdu prvej inštancie je v súlade s ustanovením § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz) a zásadami, na ktorých spočíva konanie s tzv. slabšou stranou. Súd je totiž vždy povinný ex offa poskytnúť ochranu spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ svojich práv v konaní nedovoľáva. K posudzovaniu bonity odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C - 679/18, podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

37. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b) b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

38. V súlade s § 17 ods. 1 ZoSÚ právny predchodca žalobcu mohol písomnou zmluvou postúpiť len pohľadávku proti žalovanej po konečnom termíne splatnosti úveru alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru. V danom prípade neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatnenie úveru vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. že právnym predchodcom žalobcu nedošlo k zosplatneniu úveru zákonným spôsobom. Zároveň v zmysle § 11 ods. 2 prvá veta ZoSÚ pre porušenie § 7 ods. 1 ZoSÚ došlo na strane veriteľa k strate oprávnenia vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nedošlo k zosplatneniu úveru zákonným spôsobom, nebola splnená podmienka podľa § 17 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, a to že pohľadávka sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru, čo znamená neplatné postúpenie pohľadávky a nedostatok vecnej legitímácie na strane žalobcu, a v konečnom dôsledku zamietnutie žaloby.

39. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil a to vrátane správneho výroku o trovách konania.

40. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

41. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).